?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30210

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?i (??SDÖ), bireylerin beyan etti?i hem ?iddet içeren hem de ?iddet içermeyen yasa d??? veya sapk?n davran??lar?n?n s?kl???n? ve çe?itlili?ini ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe formunun uyarlama çal??mas?, Koçak ve Durak Bat?gün (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne özgü örneklemler üzerindeki geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek, adli ve klinik psikoloji alanlar?nda kullan?ma uygunlu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Suç Davran??lar?, ?iddet ?çeren Suç, ?iddet ?çermeyen Suç, ??SDÖ, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Adli Psikoloji.

Yazarlar

Koçak, M., Durak Bat?gün, A.

Amaç

??SDÖ'nün temel amac?, bireylerin geçmi?te gerçekle?tirdi?i veya gerçekle?tirmeye e?ilimli oldu?u suç davran??lar? yelpazesini sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bu davran??lar? ?iddet içeren eylemler ve mülkiyete, düzene veya yasalara kar?? i?lenen ?iddet içermeyen eylemler olmak üzere iki ana kategori alt?nda inceleyerek, bu davran??lar?n hem niceli?ini hem de niteli?ini belirlemeye yard?mc? olur.

Bu araç, özellikle risk de?erlendirmesi, rehabilitasyon programlar?n?n planlanmas? ve kriminoloji ara?t?rmalar?nda bireylerin suç profillerini ç?karmak için de?erli bir kaynak sa?lamaktad?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk örneklemleri üzerinde yap?lacak akademik ve uygulamal? çal??malara sa?lam bir psikometrik zemin sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, ölçtü?ü psikolojik yap? itibar?yla kendini bildirme yoluyla suçluluk ve sapk?nl?k tolerans? alan?na odaklan?r. ??SDÖ, genellikle iki temel alt boyuta ayr?l?r: **?iddet ?çeren Suç Davran??lar?** ve **?iddet ?çermeyen Suç Davran??lar?**. Bu ikili yap?, suç davran??lar?n?n alt?nda yatan motivasyonlar?n ve risk faktörlerinin farkl?la?abilece?i varsay?m?na dayan?r.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri bireyin fiziksel zarar verme, tehdit etme veya sald?rganl?k içeren eylemlere kat?l?m?n? (?iddet içeren) ve h?rs?zl?k, uyu?turucu kullan?m?, doland?r?c?l?k veya yasalara kar?? gelme gibi eylemlere kat?l?m?n? (?iddet içermeyen) sorgular. Bu ayr?m,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ara?t?rmac?lar?n belirli suç tiplerine özgü müdahale stratejileri geli?tirmesine olanak tan?r.

Geçerlik

??SDÖ'nün Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Koçak ve Durak Bat?gün (2017) taraf?ndan yay?mlanan adaptasyon makalesinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik analizleri genellikle yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik ve ay?rt edici geçerlik yakla??mlar?n? içerir.

Yap? Geçerli?i: Bu, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü belirler. Adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u veya kültürel farkl?l?klara uygun olarak yeniden yap?land?r?ld??? gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? tutarl?l???n? de?erlendirir. Koçak ve Durak Bat?gün (2017) çal??mas?nda, ??SDÖ'nün iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Ölçe?in alt boyutlar?n?n da ayr? ayr? güvenilirlik de?erleri rapor edilerek, ??SDÖ'nün Türk popülasyonunda tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?u kan?tlanm??t?r.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçekteki ?iddet içeren ve ?iddet içermeyen suç davran??lar? ayr?m?n?n Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? test etmi?tir.

Genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak, iki veya daha fazla faktörlü bir yap?n?n veri ile uyumu incelenir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal modelinin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu göstererek, ??SDÖ'nün teorik yap?s?n?n geçerlili?ini desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirme Ölçe?i (Self-Report Scale). Derecelendirme format? belirtilmemi? olup, tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Adaptasyon dili).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Gençler ve Yeti?kinler, özellikle suç riski ta??yan veya adli süreçlere dahil olmu? bireyler.

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle ergenlikten itibaren uygulanabilir).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel popülasyon üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Psikometrik De?erlendirme ve Standardizasyon Çal??mas?.

Anahtar Kelimeler

?iddet, Suçluluk, Sapk?nl?k, Psikometri, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Risk De?erlendirmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: batigun@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi, Türkiye (Tahmini Ba?l?l?k)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazar Ay?egül Durak Bat?gün'e e-posta yoluyla ula??labilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?m için ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Koçak, M. ve Durak Bat?gün, A. (2017). ?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?inin (??SDÖ) Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Klinik Psikoloji Dergisi, 1(1),* 1-11.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: siddet-iceren-ve-icermeyen-suc-davranislari-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için ilgili makaleye (Koçak & Durak Bat?gün, 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM